

Abonamentele

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază

Sibiiu, 21 Octomvrie st. v.

Să se mai plângă cineva asupra compatrioților maghiari, că n'ar fi cu destulă considerațiune către Români!

„Agitatorii“ pot serie cât le place în presa lor „clandestină“. Cine are să-i creadă, când faptele îi dau de gol, că nu au dreptate. Mai poate cineva ascunde, că comisiunea verificatoare a casei deputaților Ungariei și prin aceasta casa însăși ține cont de plângerile alegătorilor români din cercul Băii de Criș?

Când chiar față cu un ales cum este Hollaky, care este opozițional moderat, sprijinit de guvern și ales sub comanda corteșilor oficiali și oficioși ai guvernului, proced în dietă, cum cetim, că au proces comisiunea verificatoare a casei deputaților, de glumă, vorbă nu mai poate fi. Este incontestabil, că în comisiunea verificatoare numai sentimentul de dreptate a fost normativ, când a învins propunerea în favorul unei investigațiuni.

Diarele compatrioților maghiari, și dacă nu scriu tocmai astfel despre evenimentul acesta, nu mai încapă îndoeală, că cugetul lor nu poate fi altul. Și se va vedea în curând, că între altele acesta este scopul de căpetenie al hotărârii luate de comisiune, a face lumea să creadă, că numai sentimentul de dreptate a dispus pe cei-ce au decis, așa cum au decis.

Lucrul însă nu s'a terminat și de aceea se nu ne precipităm cu judecata. Până la decidera definitivă mai sunt multe stadii și apoi vorba Românilui: urma alege.

Am fi de tot naivi, dacă în actul comisiunii verificatoare din camera deputaților unguresci, am vedea validându-se numai sentimentul de dreptate. Mai ales când este vorba de gravamine ridicate de Români contra unui Maghiar, precum se vede, chiar și în contra legilor existente sprijinit de mai multe partide maghiare.

Sau că doară dl Truția, dintr'odată, a scuit muia inimile contrarilor sei din

timpul campaniei electorale, ear' acestia acum au isbutit se influențeze în cercurile decisive ale casei deputaților unguresci, ca aceste să-i deschidă calea la mandatul, de care a fost privat prin o acțiune electorală nehibzuită?

Causa, că de astădată între membrii casei deputaților Ungariei și anume între membrii comisiunii verificatoare, s'au aflat mai mulți oameni accesibili pentru gravamine românesci, nu trebuie căutată nici în sentimentul de dreptate presupus la deputații dietei actuale unguresci, nici în mila cuiva de dl Truția.

Poate, că investigațiunea, ce se va face și pe urmă judecata în urma investigațiunii sunt toate precugetate și prevădute de o providență mai înaltă — ministerială. Poate, că desconsiderarea gravaminelor românesci este rezervată pe mai târziu.

Sunt posibilități toate aceste, dar' posibilități verosimile, pentru-că în regatul unguresc acesta este curentul, dela care nu se pot subtrage multe alte lucruri sancționate prin legi, necum o alegere de deputat, care privește pe un individ, care pe deasupra nu aparține naționalității maghiare și care nu 'și-a câștigat un titlu mai de doamne-ajută, ca să fie primit în ceata privilegiatilor.

Unde dar' se căutăm cauza aparițiunii celei neobișnuite, mai cu seamă dela 1881 încoaace.

Negreșit la Caransebeș avem să o căutăm și nu la Baia-de-Criș.

Trebuie, că adevărurile îndreptate de către deputatul Caransebeșului, dl Traian Doda, presidentului casei deputaților au durut și dor încă foarte rău. S'au încercat „Nemzet“, „Pesti Hirlap“ etc., s'au încercat și alte ghiare oficioase și neoficioase, dar' maghiare, se mai domolească usturimea acelor adevăruri, dar' înzadar. Încercările au rămas fără de efect.

Dincolo de Laita și dincolo de limitele monarhiei, la aliații acesteia, se simt nedumeririle în urma procedurilor

„liberale“ ale compatrioților nostri. Și nedumeririle aceste trebuie să jignească, cel puțin, pe cei ce conduc bastimentul statului.

Trebuie căutat dar', ori-și-cum și cu ori-ce preț, un antidot, care dacă nu altceva, baremi la vedere, să producă ceva ce seamănă cu un efect demolitor.

Generalul Traian Doda a descris într'un mod de tot posomorit modalitatea cum se fac alegerile în regatul unguresc preste tot, dar' mai ales în cercurile locuite de Nemaghiari.

Impresiunea făcută prin descrierea d-lui General, trebuia căutat să se șteargă. După o astfel de descriere, vor fi cugetat și domnii actuali ai situațiunii din patrie, rămânând urme, nu se poate decât o judecată foarte nefavorabilă despre împrejurările interne ale țărilor unguresci.

A fost dar' foarte binevenită cestiunea electorală din cercul Baia-de-Criș. Prin aceasta lumea nepreocupată, poate vedea cât de mare e „liberalismul“ în țările unguresci, când și din partea unor Români se primesc un protest, un recurs, contra unei alegeri reușite cu deputat maghiar, ba urmează și investigațiune.

În adevăr, că este multă „resignațiune“ din partea compatrioților maghiari!

Însă cu toate aceste, scopul nu se va ajunge. Nu se va ajunge nici când, din toată investigațiunea s'ar face numai o comedie pentru ochii lumii și când comedia s'ar continua până în sfârșit.

Este deochiată treaba cu cestiunile electorale în Ungaria, până dincolo, nu numai unde alegerile au privit pe Nema-ghiari, dar' chiar și în sinul naționalității maghiare.

Scandalul cu epistola comitelui suprem Tallian și cu alte lucruri de felul acesta nu este de loc de natură de a acredita sentimentul de constituționalism parlamentar al compatrioților maghiari. Prin urmare, adevărurile puse în epistola dlui General Traian Doda, adresată presidentului casei deputaților Ungariei Toma Pechy, nu se

vor întunece prin o aparență posterioară de un act de dreptate.

S'a cumințit lumea. Înaintea lumii cumințite însă aparențele nu mai au nici o trecere, dacă nu cumva trecerea, care provoacă surisul.

Cu afacerea Truța n'are să scoată din lume afacerea Doda. Aceasta să 'și-o însemne bine toți câți se cuvine să 'și-o însemneze.

Revistă politică.

Sibiiu, 21 Octomvrie st. v.

Din Bucuresci sosesc scirea, că în cercurile bine informate de acolo se ține de probabil, că negocierile întrerupte în privința încheerii unei convenții comerciale cu Austro-Ungaria se vor reîncepe în decursul lunii acesteia. Aceasta împărtășire, pe care o primesc oficioasă „Pol. Korr.“, se mai întregesc prin observarea, că în Bucuresci se spe-rează, că negocierile vor duce la rezultatul dorit. Față cu scirile aceste trebuie să fim pe cât se poate de sceptici, pentru-că ele isvorăsc numai din situația disperată, în care se află lumea comercială dela noi și de dincolo, ear' cercurile conducătoare din ambele țări au observat față cu miseria economică, ce a principuit-o războiul vamal, o atitudine, s'ar putea dice, cam îndârjită, și până acum nu există nici cel mai mic semn, din care s'ar putea vedea o întoarcere spre bine în această direcțiune.

Din pronunțamentele presei rusesci se vede, cât de adâncă e impresiunea ce-a făcut-o în Rusia discursul d-lui Crispi în Turin. Unele foi se încearcă a-și ascunde perplexitatea după masca unei bat-jocuri banale. Dl Crispi, dice „Petersburgskia Vedomosti“, nu e om bizuit, și acest „irredentist încarnat“ la un privilegiu favorabil ușor s'ar putea preface într'un dușman al Austro-Ungariei și prin urmare și al Germaniei. „Novoie Vremia“ dice, că „conspirațiunea pentru pace“ deocamdată nu e primejdioasă pentru aceasta; îndată însă ce conspiratorii vor veni la idea, de a dicta voința lor acelor puteri, în contra cărora s'au aliat, numai decât s'ar încredința, că alianța lor triplă nu e un stabilă firm. Rusia nu-și va schimba politica sa. „Novosti“ serie, că

Foiața „Tribunei“.

Busuioc și Siminică.

— legendă. —

(Urmare și fine.)

Ce să faci deci Busuioc? Mai oftă, mai suspină, se mai gândi și răzgândi, până-l mai năpădi plânsul de necaz, că nu poate vedea pe aceea, care-i fermecase inima... cu glasul ei. Atunci își aduse aminte, că are ceva în traistă, și-și scoase cimpoiul, și începă a trage una de jele, dar' atât de jelnică, cât paserile din sbor cădeau de jelea lui, frunzele copacilor se scuturau, ear' fiecele păduri își mai perdeau răsuflarea, stând încremenite și ascultându-l. Și tot cânta din cimpoi, până numai vedă, că prinde poartă a se deschide singură de jele. Dacă o vedă deschisă se duse încetinel până lângă ea, dar' tot dîcînd din cimpoi, și intră în lăuntru, în ograda curților și se uită în toate părțile doară — doară va vedea muiera aceea, pe care o audise cântând, dar' nu vedea pe nime. Și umblă el toată grădina, și se uită pe tot locul, dar' nu zări nici o față femeiască, numai colo în deșul pomilor zări o pănă mândră, ascundându-se dinaintea ochilor lui.

Și dacă vedea el, că înzadar a intrat în ograda, că nu vede ceea-ce voia se vadă, ba vedea, că și porțile s'au închis în urma dînsului, încât nu poate nici a înturna către casă, nici a vedea pe aceea, ce doare să o vadă, îl cuprinse

un nou necaz, o nouă supărare, jele... în-tristare. În jelea lui cea mare prinse de nou a cânta în cimpoi, dar' atât cânta de jelnic, de și petrite gândeai, că trebuie să se despice de jele. Și numai ce vedea, că pănă se ridică dintre pomi și sbură în sus, ear' când se lăsa jos în apropierea dînsului, se făcu o fată atât de frumoasă de se fi mai avut doi ochi să te uiți la ea; el înmărmuri cu cimpoiul la gură uitându-se la ea, dar' ea se luă de lungă el și cu trei sărituri fu înlăuntrul curților, închise ușa după sine de nici că se mai putea vedea de este ușă ori ba, în păreții curților. Multă vreme o fi stat Busuioc fără graiu, privind în urma fetei, în urmă-i veni resuflarea, se simți asudat, își sterse sudorile de pe frunte și începă a se gândi: oare năzărutu-i s'a o dină? visat-au? ori ce poate se fie? Nu-i venea să creadă. În urma urmelor îi veni în minte din fir în pînă toată întâmplarea, și numai nu-și smulgea pînă de cap, cum de fu atât de slab de înger, de nu cuteză a prinde vorba cu mândra dină; cum de o-a lăsat se fugă, fără de a-i dice barem bună ziua? Uită de toate, nu mai vedea nimic, nu mai audea nimic, numai tipul ei era înaintea ochilor lui. De îngândurat și ostenit ce era, cădu jos de pe picioare, și începă a se blăstema în gândul seu.

Și cum sta și se frământa cu gândul, nu-i mai venea suflet, nu mai vedea și nu mai audea nimic. Era năcăjit preste fire și — Doamne feresce! — 'și-a pus de gând să se omoare.

Trebuie să mori și tu nu mai chinuesc atâtea. Așa se gândea Busuioc, și se gătea de moarte,

începă a căuta prin traistă cuțitul lui cel mare, pînă-l găsi, și se junghie. Dar' cum băgă mîna în traistă, dă de cimpoi, și-și gîndește: Înainte de moarte să mai tragă de jele, cât toate curțile se se clătească din temelii. Și puse cimpoiul la gură și cântă, și cântă, de nu alta, fără și vîntul sta locului și-l asculta, ear' soarele plîngea cu lacrimi de sânge de jelea lui. Dintr'odată numai vede, că în păretele curții se deschide o ușă și pe ea ese dină și merge atî la el. După-ce era aproape de el, îi făcu semn cu mîna să înceteze din cimpoi, și-i dîse:

— Nu te mai tîngui, voinice, că sciu dorul tîu și jelea ta; sciu cine ești, sciu ce te poartă pe aici, eu de mult te așteptam, ear' tata 'mi-a spus, că nu este în potrița dragostei noastre.

Atunci Busuioc aruncă cimpoiul cât colo, prinsă fata de mîna și-i dîse:

— Rogu-te, dină dragă, spune-mi unde sînt? cine ești tu? cine e tatăl tîu? sînt eu treaz? visez? ori doară am nebunit?

— Nu visezi, voinice, nici ești beat, nici ești nebun, ci numai înfierbîntat ești o leacă de dragoste; eu sînt fiica împăratului celui mai puternic din lume, la care se închină și boagații și săracii, și dreptii și păcătoșii, și împărații pămîntului și cerșitorii cei mai nebagăți în seamă; mulți au umblat să mă aflu, dar' cu dorul acela s'au dus din lume, cu care intrară; când auzii însă cîntecele tale cele jelnice din cimpoi, m'am rugat de tata să deschidă poarta să te pot vedea; el m'a ascultat, ear' de atunci sînt

tot atât de nebună de dragul tîu, cum ești și tu de al meu... .

— Și cum e numele tatălui tîu?

— Norocul, — dîse fata, și arătă cu mîna spre ușa curților, de unde eșea un moș alb ca lăna cea de oi bălai, și pășind încet către dînsii.

— Fiți binecuvîntați, fiii mei, — dîse moșneagul punînd mîinile pe capetele tinerilor, — tu, fîtu meu Busuioc, te-ai născut într'o planetă bună, soru-mea, Moartea, te-a botezat, ea 'ți-a dat cimpoiul acesta fermecat, care nu-i iertat să meargă din neamul meu, că din moși strămoși al neamului meu a fost; acum, dela soru-mea ajunse la tine, dar' ca să nu-l duci afară din neam, eată îți dau pe fiica mea Siminică de muieră, și trăiți fericiți; tu Siminică, cînstesc pe Busuioc ca pe bărbatul tîu firesc; mergeți în lume și fiți fericiți, voi purta eu grija voastră de aici, dela curțile mele.

Și s'au luat Busuioc cu Siminică, și au fost bărbat și muieră, și 'și-au luat rămas bun dela moșneagul, și s'au dus în lume. Vă puteți închipui cum 'i-a umblat lui Busuioc, la care fi era socru chiar Norocul cel bătrîn, fiindcă se vedeți d-voastră, fiica Norocului, Siminică era nevasta lui. Cât a trăit, nu sciu; ce va fi ați cu ei — încă nu sciu, atîta sciu însă, că lumea e plină de copii lor; nu este grădina fără busuioc, dar' nici livadă fără siminică.

Rodna-veche, 10 August 1887.

Ioan Pop Reteganul.

principelui Bismarck, în ciuda îndemnărilor lui diplomatice, nu-i va succeda a forma o coalițiune a întregii Europe în contra Rusiei. La înarmări Rusia poate să răspundă cu înarmări, la alianțe ofensive cu alianțe ofensive bizuite. Dacă în Berlin se fac conspirațiuni pentru pace în interesul Germaniei, atunci în Europa de sigur se vor afla puncte, unde se va pute face o conspirațiune pentru pace în interesul acelor puteri, care ar avè cuvinte să se teamă de liga Europei centrale.

Și cum întâmpină jurnalele rusești în general toate asigurările de pace, vină acele din ori-ce parte vor veni, se dovedesc și prin împregiurarea, că la Mesagiul Monarhului nostru în delegațiuni ele observă, că acela e analog vorbirii lui Crispi și că acela de asemenea promite numai o pace scurtă. „Și diplomația rusească va recunoaște odată, că o luptă deschisă e unicul expedient.”

În vreme-ce presa rusească se folosește de un astfel de limbaj, aderenții Rusiei din Bulgaria continuă a molesta pe principe și guvern. După o împărțire ce o primesc din Sofia „Polit. Korr.”, Radoslavoff a adresat din nou principelui următoarea scrisoare:

„Alteță regală! La 27 Septemvrie, cu privilegiul votării la alegerea deputaților Sobraniei ordinare a cincii, poliția a arestat în Sofia 150 alegători, și pe 30 dintre aceia i-au internat. Prin aceasta, ez a împedat exercicierea celor mai sfinte drepturi cetățenești, ce le garantează legile principatului. Cu toate, că mamele, soțiile și copiii acelor nefericiți m'au fost rugat încă în aceeași zi, a cere grația Alteței Voastre pentru acei prinsonieri, n'am făcut atunci nimic. Eliberați din închisoare, acei cetățeni aveau de gând să prezenteze Alteței Voastre regale o petițiune în masă, spre a protesta în contra ilegalităților ce s'au comis în capitală. Poliția află de intenția lor și a arestat ieri la 8 Octomvrie, pe cetățeanul din Sofia Manole Stefanoff, dela care voi să aște, cine e urzitorul petițiunii, la cine se află și de cine a fost scrisă. Afară de aceasta Manole Stefanoff a fost bătut. Alteță regală! Deoarece poliția detrage cetățenilor cele mai elementare drepturi, și deoarece cetățenii bulgari sunt mai rău tractați ca un popor sâlbatic, rog pe Alteța Voastră de milă pentru acei nefericiți. Eu cred, că prin mijloace atât de ilegale, cetățenii bulgari nu vor pute fi constrânși a renunța la drepturile lor.

Dacă ar fi să credem sgomotele, cari se răspândesc de mai multe țări străine, Rusia ar fi încheiat o alianță cu statele mici: Belgia, Olanda, Danemarca și cu Suedia. Aceste sgomote se întemeiază pe următoarele informații: În timpul cât a stat la regele Danemarcei, socrul său, Țarul a avut convorbiri cu un ministru al regelui Olandei, care a făcut de două ori călătoria dela Haga la Copenhaga, numai în scopul de a vorbi cu Țarul. Apoi, a fost la Copenhaga un adjunct al regelui Belgiei, despre care se știe, că e consilierul favorit al lui Leopold II. Acest adjunct a stat opt zile la castelul de Fredensborg și a avut mai multe convorbiri cu Țarul. După câteva zile s'a dus la Copenhaga și prințul Wilhelm de Nassau, moștenitorul presumptiv al marelui ducat de Luxemburg. În sfârșit, Oscar II, regele Svediei a avut și el o întrevorbire cu puternicul său vecin. Să mai spune, că regele Danemarcei, după lungi convorbiri avute cu ginerile său, a spus de mai multe ori, că sub acoperișul casei sale se pregătesc mari evenimente. Dacă se consideră, că prințul Bismarck nu și-a ascuns nici odată dorința de a anexa la Germania statele cele mici și în special Luxemburgul și Olanda, n'ar fi de mirare să se vadă statele mici căutând să-și asigure existența strângându-se în giurul colosului dela Nord. Statele mici, desbinate, ar însemna puțin lucru, dar unite ar reprezenta o forță ce nu ar pute-o ignora nici o putere, fie ea cât de mare.

Maghiarizarea Românilor în Ungaria și Transilvania.

Sub acest titlu cetim în „Țara Nouă” din București următoarele:

Unul din redactorii Țărilor pedagogice „Lumina pentru toți”, care apare în București sub direcțiunea dlui Eniu Bălteanu, a discutat în unul din numerile sale cele mai recente încordări relațiilor ce există între Români și Maghiari. Dînsul susține, că Românii din Ungaria

și Transilvania sînt persecutați și amenințați a li-se răpi de către Maghiari cel mai mare odor, ce l-au moștenit dela părinți, adică: limba. La rîndul seu dl Rill, directorul celui mai însemnat a răspândit diar pedagogic „Magyar Paedagogiai Szemle” răspunde celor susținute în „Lumina pentru toți” și Țice, că:

1. Nu e asuprime, dacă limba maghiară e impusă pretutindenea în regatul maghiar și se nesocotesc celelalte limbi și popoare, deoarece a cui e hegemonia a aceluia e și puterea și domnia — acela lucrează legal, cîntînd a contopi pe ceilalți. Așa e în Rusia, Germania etc.;

2. Nu se poate vorbi în Ungaria de învățatori români;

3. Românii, cari trec în România caută a afla vrajbă și a lucra contra Ungariei, față de care nu vor să-și facă datoria de patrioți.

În Ungaria, Maghiarii avînd hegemonia, limba lor trebuie cunoscută și vorbită de toți cetățenii, ca limbă de cultură și mijloc de urmare și Românii trebuie să caute a-și însuși limba maghiară prin școli și învățatorii români trebuie să o cunoască toți, căci nu poate fi vorbă de învățatorii români în Ungaria, tocmai după-cum nu poate fi vorba de învățatorii maghiari în România sau Suedia.

Și dacă se cere și chiar se impune ca toți Românii să știe limba maghiară, asta nu va să dîcă asuprime, răspunde dl Rill. Cu toate aceste teorii, dl Rill dorește și voește, ca înțelegere și stimă reciprocă să domnească între Maghiari și neamul românesc, spre a pute cu puteri unite să lucreze la propagarea și înaintarea civilizațiunii în Orient. Redacțiunea „Luminei pentru toți” răspunde clar, că o înțelegere și stimă reciprocă basate pe persecuțiune și nedreptate nu vor pute să aibă loc nici odată între neamul românesc și Maghiari.

În același timp se adresează și la redacțiunea revistei „Țara Nouă” spre a-și da părerea asupra teoriei emise de dl Rill și pusă chiar în practică de conducătorii poporului maghiar.

Împlinim cu bucurie această cerere și vom căuta a răspunde cât se poate de obiectiv, spre a înlătura ori-ce idee preconcepțată de parțialitate, ce ni s'ar atribui, numai în speranța de a pute contribui și noi la înlăturarea mării și înrădăcinăte neîncredere, ce au Maghiarii contra Românilor și acestia contra Maghiarilor.

II.

Austria și Ungaria sînt două state unite în persoana lui Francisc Iosif, care în Austria poartă titlul de împărat, ear' în Ungaria titlul de rege. Aceste două state, ca nici unul din Europa, sînt compuse din mai multe popoare, cari în unitatea unui pact ce se numește constituțiune au dreptul de a se desvolta și a trăi în toată libertatea. Prin urmare statele acestea, nu sînt state naționale, ci poliglote. Nu se poate Țice, că Austria e a Germanilor, căci tot cu atîta drept ea e și a Cehilor, a Polonilor, a Românilor și a Italianilor. Nu se poate Țice, că Ungaria e a Maghiarilor, căci tot cu atîta drept ea e a Românilor, a Germanilor, a Sârbilor, a Slovacilor, etc. Austria și Ungaria sînt două cuvinte ce reprezintă două națiuni mult mai abstracte și cu o sferă mult mai întinsă, ca cuvîntul România. Când ne gîndim la România ori la Franția bunăoară, avem în vedere, că în aceste două state trăiesc două popoare și anume: poporul român și poporul francez. Aceste state sînt curat naționale. Numai poporul Român și cel Francez au dreptul de a trăi și a se desvolta liber ca națiune, în aste două state.

Dacă se întîmplă, ca în aceste două state însă, să trăiască și indivizi aparținînd altor națiuni, atunci ei vrînd nevrînd se vor perde în marea masă a națiunii dominante. Bucurându-se însă de toate drepturile ce a căpătat nația română ori franceză în decursul timpurilor și ar mai voi să trăiască ca indivizi aparținînd altor națiuni, atunci e ceva nedrept. Nu tot astfel stau lucrurile cu Austria și Ungaria. Ele fiind state poliglote, ear' nu naționale, acolo nici o națiune n'are un drept mai mare decît alta.

Sînt însă acum cîteva decenii de cînd, atît în Austria, cît și în Ungaria supremația o aveau Germanii în virtutea cultului și a drepturilor căștigate. Maghiarii au fost cei dintîi, cari au protestat contra unei astfel de stări de lucruri și au agitat cu toate mijloacele, fie permise și nepermise numai spre a pute scăpa de sub tutela Germanilor. Ne aducem aminte de sbuciumările și încordările Maghiarilor dela începutul secolului acestuia și mai cu seamă dela 1848—49. De n'ar fi fost frații nostri din Transilvania și Ungaria, cari erau cu trup și suflet devotați casei de Habsburg și de n'ar fi intervenit Rușii, după cererea Austriei, poate că dorințele Ungurilor s'ar fi îndeplinit deja de atunci. Noi Românii din România liberă, doritori de a vedea pe fiecare popor trăind de sine-stătător și dispunînd singur

de puterile și voința lui, nu numai că nu ne-am opus dorințelor lor, ba chiar i-am ajutat. Corespondența noastră publică din 1848—49 o probează aceasta până la evidență. Și aceasta o facem noi cu toate, că frații nostri de preste Carpați erau nemulțumiți de mișcarea Maghiarilor și s'au resculat numai și numai spre a apăsă cauza casei de Habsburg, a acelei case, pe care Kossuth și cu membrii camerei din Debrețin o înlăturase dela domnie în Ungaria, în ziua de 14 Aprilie 1849. Purtarea noastră față cu Maghiarii a fost aceeași, pe care o observă guvernul nostru ați față de Bulgari, cărora le-am dorit totdeauna să ajungă a se pute desvolta și a trăi, ca popor liber. Aceasta a arătat o unul din cei mai mari patrioți bulgari și anume Zaharia Stoilof, care a enumerat toate faptele de ajutor sîvîrșite de nația românească pentru nația bulgărească.

(Va urma.)

Corespondența din Macedonia.

Din vilaetul Monastir (Macedonia) 8/20 Oct. 1887 la Sibiu.

Domnule Redactor!

Suferințele și neajunsurile ce au întîmpinat întreprindătorii de a planta și a propaga pe la vetrele Românilor lumina și educațiunea românească, aici la noi, au fost ceva monstruoase; că ce simte un Român adevărat, cetînd istoria sa națională sub Fanarioti, același disgust poate și mai mare va fi, cînd, după timp va ceti cineva analele și va cunoaște toate fazele, prin care a trecut școala română din țeara noastră.

Rîul n'ar fi așa de însemnat, dacă neajunsurile ce îndurau, ar fi provenit numai din partea Fanariotilor, cari există numai prin intrigă și calumnie, virtuțile lor de predilecțiune, dar în întreprinderea lor infamă, pentru desnaționalizarea Românilor din Peninsula-Balcenică au de instrumente oarbe pe înșiși frații nostri de sînge, pe înșiși Românii, pe cari generațiunile viitoare le vor blăstema sufletul pentru nesocotita și miserabila faptă ce comit, cîntînd a înlătura din vatra părintească limba maternă, limba cu care au fost alăptați și crescuți! se încearcă a depărta numele acel sfînt de Roman, ce au moștenit dela părinți și pe care strămoșii cu atîta fală l-au purtat, și pe care alte popoare străine spre laudă își însușeau; cînd chiar nemernicii Greci până astăzi nu se numesc între ei decît Romani, fără a-i cunoaște însemnătatea cuvîntului.

Aceste instrumente oarbe, aceste lepădături, căci nimic nu poate fi mai nemernic în secolul de astăzi, decît a se lepăda cineva de mumă-sa; aceste lepre, pre lungă ajutorul material ce dau grecismului, împedecă prin mijlociri infame desvoltarea românismului.

Un Fanariot, ca un călugăr din Fanar înșela pe bieții grecomanii prin diferite promisiuni ca adevă, comitetele înființate în imperiul turcesc, ca patriarchul cu subalternii sei, ca în fine consiliul indirect, secundați de eforturile grecesci din Turcia nu lucrează decît pentru emanciparea provinciilor: Macedonia, Epir și Tesalia, și anexarea lor de Grecia; ei susțin, că dacă nu s'ar fi ivit școala românească, care pășese înainte, și care le împedecă mult plănuierea lor, pîn'acum era finit, Macedonia era liberată; acestea și altele de felul acesta se propagă neconținut pe la școalele și întrunirile grecomanilor, de unde pe urmă ca nise lupi turbați se reped asupra instituțiunii românesce.

Grecii pot să sacrifice mult spre a-și mări contingentul populațiunii sau națiunii lor prin elementul român-albanez, dar' se înșală în aspirațiunile lor, căci va veni un timp, cînd cei mai înverșunați apăsători ai grecismului o să-și recunoască greșala lor și să se căească de aceasta faptă, și credem, că momentul se apropie, apoi atunci și prelații din Fanar, cari prin sudoarea Românilor se întrețin vor da compt de mărșavele lor fapte.

Sînt unii din actualii episcopi greci, cari au gustat din păpara dlui Cuza, așa este Alexandru episcopul din Prespa și Ochrida.

Răsbunarea însă a Românilor din Macedonia pe aceste vipere nesătioase va fi fără margini: Da ori-ce Român dela Pind trebuie să nutrească în inima sa disprețul și răsbunarea în contra lighioanelor din Fanar, cari sub haina călugărească ascund pe Scarasoci, cari după-ce îi sug sîngele, caută a-i răpi și limba.

Alexandru, care a fost biciuit de domnul Cuza la o mănăstire din județul Buzău din România, gonit din Ochrida, unde avea mai nainte reședința, huiduit din Molovise, unde se duse cu forța să introducă în școala comunală pe dascălul grec, contra voinței populațiunii române de acolo, nu va întârzia, ca și la Crușova, unde după gonirea sa din Ochrida, a găsit refugiu și și-a instalat reședința, era să pășească căci a mai pățit, dacă nu și va schimba atitudinea sa

de până acum față cu Românii; și anume eată ce-l consiliem să facă:

I. Să permită Românilor ca să-și deschidă biserica, pe care cu propriile lor mijloace au clădit-o ca să fie românească, nu cum preinde dînsul, adică grecească; pre lungă acestea să lase să cînte în biserica cea mare românească, ca să înțeleagă poporul, care asistă.

II. Să nu mai pună pe preoți, ca să colinde casele Românilor și cu amenințări de aforisme și de îngreunarea birului să intimideze părinții români, cari își trimit copiii la școalele românesce, să-și retragă dela aceste școli și să-și trimită la cea grecească unde aroganța și ignoranța predomină. — Să le mai spună preoților, ca să se lase de această manoperă.

III. Să lase în pace pe doctorul Dimco, ca să-și exercite meseria sa de medic conșciențios, și să nu-i promită, că dînsul (Alexandru archiereul) îi va ierta păcatele și dacă va trimite pe adeverații români în bolnăviși în lumea ceealaltă. —

IV. Să-și caute de misiunea sa, căci de, să spună ori cine, dacă îi șede bine unui coge Metropolit ca Sfîntia Sa; (Alexandru din Crușova) să se joace baba-oarbă cu vîduvele grecomanilor la mănăstirea din apropierea Crușovei (Înălțarea Domnului sau Analipsis), unde de obicei vîduvele grecomanilor se duc pe fiecare seară în ajunul unei sîrbători, însoțite de taurul cu potcapiu. —

V. Nu e frumos din partea unui episcop ca Alexandru, să îndemne pe bietul director al școalei grecesci, anume P. Cili să-și bată într'un mod barbar pe soția sa de curînd luată, ca s'o silească, după-ce i-a păpat zestrea, să plece la părinți sub cuvînt, că are un frate cu sentimente românesce.

Aceste și alte multe de natura aceasta, care de va mai continua să le mai comită fie sigur, că bîcniula dlui Cuza va fi nulă pre lungă cea din partea Românilor crușuvean. Căci Românul din fire este răbdător și suferă multe, cînd înse cuțitul dă de os, apoi nu mai gîndesc la nimic. Așa la Clisura, oraș curat românesc, s'a cetit în biserică după dorința locuitorilor, românesce; archiereul din Castoria s'a infuriat ca un turbat și a voit cu ori-ce preț să pedepsească pe cutezătorul, dar' ce credeți că a pățit? cînd a venit în biserică, ca să oprească pe cîntărețul apostolului în limba română, femeile române l-au apucat de barbă, și după-ce l-au bătut bine și i-au smuls o parte din barbă, ca nedemn de a o mai purta, l'a scos afară din biserică, și nu știu de ce, dacă ar fi scăpat sîntos de furia Româncelor, dacă n'ar fi intervenit earăși cățîra dintre elevii români, căror drept răsplată s'au pomenit, că sînt arestați ca instigatori ai revoluției. Audi absurditate greco-fanariotească? După-ce ca un turbat se repede în biserică, palmuesce cîntărețul român, turbură serviciul divin, pentru care cauză Dîeu îndată îi și plătesce prin aceea, că femeile l'a bătut, și fiindcă îl scapă elevii tot ei să fie arestați; dreaptă judecată s'a făcut!!

Chiar astăzi mi-a venit o scire, că Dumineca trecută s'a încins o luptă crîncenă în biserică la Clisura, tot pentru-că s'a cetit românesce. Cu posta viitoare vă voi descrie scandalul recent. Timpul a ajuns; ori-ce Român trebuie să lupte din toate puterile și prin toate mijloacele a stîrpi acest flagel, care de secol ne ține sub ghiarele sale în întunec. Să știe Grecii, că cu cât Românii sînt mai apăsați cu atît mai mult se vor desvolta, întocmai ca o minge de gumi, care cu cât o lovesci mai mult de pămînt cu atît mai sus sare. Muciu-Bona.

Cronică.

Maiestatea Sa Monarhul a dăruit din șatula sa privată suma de 600 fl. pentru nenorociți prin foc din comuna Galați.

Numiri. Ministrul de culte și instrucțiune publică a întărit definitiv în posturile lor de până acum: pe învățătorul ordinar dela școala normală de stat din Sighișoara, Alexiu Szieghart și pe învățătoarea dela școala normală de stat din Șeica-mare, Wilhelmina Lindner.

Numiri militare. Între cei avansați cu rangul dela 1 Noemvrie n. mai aflăm pe următorii: de căpitani cl. II s'au numit: locotenentul Ludovic Ciatt (reg. de husari Nr. 6) și locotenentul Demetriu Ionașcu (artilerie); de locotenenți la artilerie: sublocotenenții Nicolau Lugoian și Mihail Stoica de Hațeg; de locotenent-contabil: sublocotenent-contabil Ioan Străulia. În bransa oficialilor militari s'a numit în sfîrșit de director cl. II: Ștefan Basarabă. — La honveți s'au numit de căpitani cl. I: căpitani de cl. II George Cerged; de locotenenți: sublocotenenții Gavril Cojocariu și Eugen Bozan și de sublocotenent: aspirantul de oficer Nicolau Popovici.

Atragem atențiunea publicului cetitor asupra „Correspondenței din Macedonia“.

Convenție comercială. După o depeșă ce o primesc din București oficiosul „Nemzet“, se afirmă, că negocierile pentru încheierea unei convenții comerciale între Austro-Ungaria și România, se vor relua în zilele dintâi ale lunii Noemvrie.

Biserica anglicană în Austro-Ungaria. Înainte de asta cu vre-o câteva zile au sosit în Viena doi episcopi englezi, MacLaghan din Liethfield și Salisbury din Worthworth, a căror scop a fost să iee măsură, ca să împreune biserica catolică veche din Austro-Ungaria și Germania cu biserica anglicană. Se știe, că prin Germania catolicismul vechi are foarte mulți aderenți, în Austro-Ungaria e lăsat mai preste toate părțile imperiului, dar' cu deosebire face progres în Boemia, de când s'a slăvisat oficiul preotesc de acolo. Acești episcopi în mai multe conferențe secrete cu delegații catolici vechi din monarhia noastră au luat definitivă hotărâre, de a contopi ambele biserici într'una, atât în formă cât și în fond, având aceleași dogme și aceeași liturgie. Conferențiarul au făcut deci pasul, ca arhiepiscopul de Canterbury, capul bisericii anglicane, se denumească și hirotenască un episcop pentru dieceza austro-ungară. Fapta aceasta a produs mult sânge rău în cercurile catolice ale monarhiei și cu deosebire s'a făcut mult sgomot la nunțatura din Viena.

Unirea Macedoniei și Albaniei. În unele țări europene găsim nise revelații despre un plan, privitor la unirea Macedoniei cu Albania într'un stat independent. O familie macedoneană cu vază și avere mare, de origine albaneză, ar fi chemată a întemeia dinastia domnitoare a noului stat. Pretențiunile Greciei au să fie satisfăcute prin cedarea districtului Janinei, ear' pretențiunile Sârbiei prin cedarea districtului Pristina. Bulgaria încă nu va fi cu totul desamăgită în speranțele sale, ci va primi partea din moștenirea macedoneană, întinzându-se până la Marea-Egeică, în Vest până la Mesia și în Ost până la Marița. Nu scim într'u cât acest plan corăspunde adevărului, dar' atâta se poate privi ca sigur, că pentru unirea Albaniei și Macedoniei într'un stat, care să fie o puternică stavilă contra întinderii slavismului, se lucrează de mult.

Metropolitul Clement. Se telegrafează din Sofia, că guvernul a ordonat metropolitului Clement să se reîntoarcă la Tirnova. Metropolitul a refuzat dîcînd, că nu primesc ordine decât dela exarhul din Constantinopol.

Arheologul Schliemann a obținut dela guvernul grecesc concesiunea a săpa și explora termitii sudici ai Lacedemoniei și în deosebi insula Cerigo, Cytera de odinioară. Concesiunea a primit-o sub mai multe condiții, dintre care cea mai importantă e, că guvernul a cerut toate anticitățile câte se vor desgroa pe seama muzeului arheologic național din Atena. Termurii sudici ai Lacedemoniei și ai Cytherei de odinioară, se cred a fi foarte aveau de anticități, deoarece-ace aici a fost leagănul cultului Aphrodeitei și de aici s'a întins cultul preste toată Hellada. De oare-ce insula aceasta a fost domniată de diferite popoare, începînd dela Fenicienii până la Venețieni, e de așteptat, că se vor afla acolo obiecte de artă din deosebite perioade.

Cel mai nou op alui Renan. Cunoscutul scriitor al „vieții lui Isus“ a scos de sub tipar zilele trecute o carte nouă de conținut istoric, intitulată: „Istoria Iudeilor“, care e un adevărat eveniment literar în felul său. Autorul se născuse a descrie istoria poporului israelit în adevărata ei însemnatate și a lumina multe puncte obscure. După Renan, începutul istoriei Iudeilor aparține lumii legendelor. Neagă și dovedește, că la început Iudeii n'au avut cult mono-teistic, tardu au ajuns la cunoștința unui singur Dumnezeu. Moise e numai un tip legendar, care împreună în sine toate virtuțile și calitățile morale ale unui popor pui, dar' existența lui ca persoană e ceva absurd a crede. După dișele bibliei, Moise a fost din familia Leviților, sub care nume e de a se înțelege clasa acelor egipteni, cari ajutau Iudeilor împlinirea cultului lor divin. Acești egipteni (Leviți) erau funcționari ai statului, ei supravegheau biserica israelită și aveau anume oficiul de a păzi ordinea între Iudei. E necondiționat posibil, că numai unul dintre acești funcționari egipteni a putut să facă posibilă fuga Israelitilor; dînsul a fost onorat de poporul mântuit și a fost păstrat prin timpuri sub numele de Moise. Noi n'am vădut cartea lui Renan, dar' credem, că „argumentele lui istorice“ sînt tot așa de revoltătoare și trase de pîr ca și în „Viața lui Isus“.

Un tunel pe sub Nil. Guvernul egiptean, după-cum se vestesc din Alexandria, a luat hotărârea de a lega prin un tunel capitala Cairo cu suburbiul Bulac. Cetatea Cairo e așezată pe un țărm al Nilului, suburbiul Bulac stă pe celalalt țărm, astfel se va face pe sub rîu, la o adîncime destul de considerabilă.

Bibliografie. „Tara nouă“ revistă științifică, politică, economică și literară. Apare odată pe lună în București. Anul IV Nr. 6. Conține: Organizarea școalelor în Elveția de Serafim Ionescu. Literatură. Anecdote și păcălituri din popor de Paun Gilortean. Căni de Constantin C. Popovici. Discursuri pedagogice ale dlui D. A. Sturdza. Magiarizarea Românilor din Transilvania de redacțiune. Correspondență.

Asociațiunea transilvană

pentru literatura română și cultura poporului român.

Nr. 453/1887.

Proces verbal

al comitetului luat în ședința dela 13 Octomvrie st. n. 1887.

(Urmare.)

Președinte: Iacob Bologa, vice-președinte. Membrii prezenți: Dr. II. Pușcariu, C. Stezar, E. Macellariu, I. V. Russu, P. Cosma, I. Popescu, B. P. Harșian, Z. Boiu.

Secretar: Dr. I. Crișian.

Nr. 170. Delegatul comitetului în afacerile școlare dl Ioan Popescu, prin adresa ddo 13 Octomvrie a. c. raportează, că în urma însărcinării primite cu ddo 29 Septemvrie a. c. Nr. 431 și 6 Octomvrie a. c. Nr. 442: 1. au asistat în 12 Octomvrie a. c. la 11 oare în localitățile școlii de fete a Asociațiunii la predarea afacerilor și a actelor direcționale din partea fostului director Dr. D. P. Barcianu, nou denumitului director, dlui Septimiu Albini, ear' în 13 Octomvrie a. c. la 10 oare la transpunerea obiectelor aparținătoare internatului, din partea fostei directoare d-șoarei baronesă Elena Pop nou denumitei directoare d-șoara Elena Petrașcu; 2. că la 12 Octomvrie s'a efectuit prevăduta predare din partea dlui Dr. D. P. Barcianu, dlui Septimiu Albini în prezența domniei sale și a secretarului II. al Asociațiunii a dlui Dr. I. Crișian pe baza unui inventar, a cărui copie s'ar afla în arhivul comitetului; 3. că de asemenea prezența domniei sale și a nuntului secretar, precum și a dlui director S. Albini s'a făcut în 13 Octomvrie și transpunerea d-șoarei Elena Petrașcu, pe baza unei consemnări nu însă din partea d-șoarei baronesă Elena Pop, ci prin imputernicitul dinsei, domnul Sabin Barcianu; 4. că despre amintitele predări, care au decurs în ordinea cea mai bună s'a luat protocoalele în deosebi și direcțiunea școlară va face și din parte-și raport despre cele efectuate; 5. că după ce d-șoara baronesă Elena Pop a eșit încă în 12 Octomvrie din institut, d-șoara directoare Elena Petrașcu a și intrat în 13 Octomvrie în acest oficiu; de asemenea și-a ocupat postul și dl S. Albini. (Ex. Nr. 451/1887).

— Spre știință.

Nr. 171. Pe baza raportului verbal, pe care îl face în urma unei prealabile conțelegeri cu direcțiunea școlii civile de fete cu internat a Asociațiunii, delegatul comitetului în afacerile școlare, se constată, că acum după-ce s'au înmulțit numărul elevelor interne, care voesc a se deprinde în piano, e neapărată lipsa de a se înmulți și mijloacele de învățămînt în direcțiunea aceasta, și se decide la propunerea delegatului.

— Să se cumpere și în anul acesta, și încă fără amănare, un piano, pentru-ca astfel să li se facă elevelor interne posibilă deprinderea de lipsă.

Nr. 172. Directorul despărțământului VII (Abrud) al Asociațiunii transilvane, dl Gerasim Candrea, prin adresa ddo 15 Septemvrie a. c. subterne, spre păstrare în arhivul Asociațiunii, un facsimil de pe sigilul folosit de prefectul Avram Iancu. (Ex. Nr. 416/1887).

— Cu mulțumită spre știință, avînd a se așeza în arhiv.

Nr. 173. Ioșif Moldovan, student la academia de comerț, anul III în Cluj, prin adresa ddo 20 Septemvrie a. c. cere să i-se aplacideze un stipendiu disponibil, spre a-și pute continua studiile. (Ex. Nr. 421/1887).

— Nedispunînd comitetul de stipendii cu asemenea menițiune, cererii prezente nu se poate satisface.

Nr. 174. Direcțiunea despărțământului III (Sibiu) al Asociațiunii transilvane prin adresa ddo 8 Septemvrie a. c. Nr. 14 raportează, că în urma hîrtiei comitetului ddo 4 Martie a. c. Nr. 36 a luat dispozițiunile de lipsă pentru o bună primire a oaspeților dela adunarea generală a Asociațiunii, ținută în est în Sibiu, punînd la cale, prin comitete arangitoare alcătuite anume spre acest scop, diferite festivități, care au decurs în mod satisfăcătoriu și au dat și un venit curat considerabil în favorul Asociațiunii (Er. Nr. 425/1887).

— Cu mulțumită spre știință.

Nr. 175. Direcțiunea despărțământului III. (Sibiu) al Asociațiunii transilvane prin adresa ddo 14 Septemvrie a. c. subterne spre comiteta afaceri protocoalele ședințelor subcomitetului dela 18 Mai, 4 Iunie și 17 Septemvrie a. c. cuprîndînd concluse referitoare la dispozițiunile ce s'au luat pentru adunarea generală a Asociațiunii din anul acesta (Ex. Nr. 456/1887).

— În protocoalele subterne nu se cuprind concluse, care ar cere aprobarea comitetului, deci servesc spre știință.

Nr. 176. Societatea „Transilvania“ din București prin adresa ddo 18 Septemvrie a. c. Nr. 56 trimite suma de 200 fl. v. a. pe seama elevilor meseriași susținuți de dînsa, pentru timpul dela 1 Octomvrie a. c. până la 1 Aprilie anul viitor cerînd adevărarea primirii. (Ex. Nr. 435/1887).

— Spre știință, primirea sumei de 200 fl. s'a adevărat imediat pe cale presidială.

Nr. 177. Samuil Oțoiu, călă de croitor din Hosuseu, prin adresa ddo 1 Octomvrie a. c. se roagă pentru un ajutor destinat pentru calele de român. (Ex. Nr. 436/1887).

— Nedispunînd de ajutoare cu asemenea menițiune, cererii prezente nu se poate satisface.

Nr. 178. Domnul Dr. Aloisiu Sentz, director la academia de drepturi, prin adresa ddo Sibiu 14 Octomvrie a. c. Nr. 285 transpune comitetului, în conformitate cu prescripțiile § 25 din statutele „Societății pentru sprijinirea stu-

denților lipsiți dela academia de drepturi din Sibiu“ și în sensul rezoluțiunii Inaltului Minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică ddo 28 Septemvrie a. c. Nr. 31582. suma de 412 fl. 01 cr. v. a. cu observarea, ca să se dispună de acești bani amăsura scopurilor, pe care le-a urmărit susnumita societate acum desființată, cerînd totodată și adevărarea primirii. (Ex. Nr. 438/1887).

— Cu mulțumită spre știință, avînd suma amintită de 412 fl. 01 cr. v. a. a se administra până la stabilirea unui act fundațional, ca deposit.

Cu elaborarea unui proiect de act fundațional se însărcinează secretarul II al Asociațiunii Dr. I. Crișianu.

Nr. 179. Direcțiunea căii ferate someșiene din Dej prin adresa de ddo 13 Iulie a. c. Nr. 1843 prezentată aici în 4 Octomvrie a. c. cu provocare la cererea comitetului ddo 9 Iulie a. c. trimite 100 de bucăți de „carte de legitimare“ pentru prețuri reduse pe calea ferată someșiană pe seama membrilor Asociațiunii, cari vor se participa la adunarea generală a Asociațiunii din acest an (Ex. Nr. 439/1887).

În legătură cu aceasta se constată, că comitetul, vîdînd, că se apropie termenul pentru adunarea generală și biletele pentru prețuri scădute, cerute dela On. direcțiune din Dej cu datul 9 Iulie a. c. nu mai sosesc, s'a adresat la 16 August pentru urgență pe cale telegrafică către nuntă direcțiune, înnoindu-și cererea. Răspunsul, mai întâiu telegrafic, mai în urmă și în scris ddo 16 August sosit dela direcțiune din cestiune a fost, că biletele cerute s'au expedit la adresa comitetului încă la 13 Iulie. În urma acestui răspuns comitetul a făcut întrebare la oficiul postal din Sibiu, și aflînd, că la adresa lui n'au sosit nimic dela susnumita direcțiune, o a rugat pe acesata cu datul 17 August pe cale telegrafică, ear' la 18 August în scris se reclameze trimiteria făcută la oficiul postal din Dej, ear' până la clarificarea cestiunii, ca se na se întărească lucrul, să-i trimită alte bilete, dacă se poate earăși 100 de bucăți, ca să-i fie posibil ale distribui la timp membrilor respectivi ai Asociațiunii.

În urma acestei cereri, fără a-i se spune, dacă s'a făcut vre-o reclamație, i-s'a transpus comitetului din partea onoratei direcțiuni din Dej cu datul 18 August o altă 100 de bucăți de bilete cu aceea, că atât pentru aceasta cât și pentru cele trimise cu datul 13 Iulie să se solvească speșele de tipărire și portul postal, ceea-ce comitetul a și făcut.

Prin adresa prezentă se transpune dar' comitetului o sută de bilete, pe care onorata direcțiune susține a o fi trimis deja la 13 Iulie.

— Fîind din datul, pe care îl poartă stampila oficiului postal din Dej, evident, că pachetul din cestiune cu 100 de bucăți bilete pentru prețuri reduse a zăcut până bine de curînd în Dej, și că e posibil, cu iregularitatea întemplată se cadă în sarcina oficiului postal din acest loc, pre lungă remiterea pachetului împrigiurarea aceasta se aduce la cunoștința on. direcțiuni a căii ferate din Dej, ca aflînd cu cale, se facă pașii de lipsă în cauza aceasta, ca să nu se mai poată întempla pe viitor astfel de iregularități.

Nr. 180. George Raț măiestru de măsuriu în Alba-Iulia, prin hîrtia fără dat, prezentată aici la 5 Octomvrie a. c. cere de nou un ajutor spre a-și putea susține meseria. (Ex. Nr. 440/1887).

— Nedispunînd comitetul de ajutoare cu asemenea menițiune, cererii prezente nu se poate satisface.

Nr. 181. Fostul director al școlii civile de fete cu internat a „Asociațiunii transilvane“, dl Dr. D. P. Barcianu prin hîrtia de ddo 5 Octomvrie a. c. Nr. 273 prezintă rațiociniul despre intratele și eșitele școlii amintite în decursul anului școl. 1886/1887, arătînd, că documentele justificate se conservă la cancelaria direcțiunii școlare și pot fi controlate. (Ex. Nr. 444/1887).

— Rațiociniul prezentat se predă cassariului Asociațiunii spre a-l instrua cu documentele de lipsă și a raporta asupra stării lucrului.

Nr. 182. Eforia școlară din Scoreiu prin adresa ddo 10 Octomvrie a. c. roagă să se trimită pe seama bibliotecii dela școala română din Scoreiu foaia „Transilvania“ (Ex. Numărul 451/1887).

— Cererea eforiei școlare din Scoreiu se încuviințează, avînd a se trimite, cu începere dela 1 Noemvrie a. c. câte un exemplar din „Transilvania“ pe seama bibliotecii dela școala română din Scoreiu.

Nr. 183. Au mai incurs la comitet următoarele taxe de membrii: dela domni Porre Teodor din Alba-Iulia pro 1888 5 fl. Lemeni Alexandru în Borsia pro 1886 și 1887 10 fl. Roman Toma sen. în Sebeșul inf. 75 fl. restul de taxă ca membru pe viață. Coșbuc Leon în Legu pro 1886 și 1887 10 fl. Dr. Moșil Constantin restul de 3 fl. 50 cr. pro 1887 și Ieronim Barițiu în Sibiu pro 1887 5 fl.

— Spre știință.

Sibiu, d. u. s.

Iacob Bologa m. p., Dr. I. Crișian m. p., v.-președinte, secretar.

Verificarea acestui proces verbal se încredă d-lor: Pușcariu, Stezar, Macellariu. S'a cetit și verificat.

Sibiu, în 16 Octomvrie 1887.

Dr. II. Pușcariu m. p. E. Macellariu m. p., C. Stezar m. p.,

(Va urma.)

Varietăți.

(Influența sticlei buteliilor asupra calității vinului.) S'a observat, cu un vin vechiu și de bună calitate pus în sticle de diferite proveniențe, s'a schimbat astfel, că după un timp oare-care el devine atât de rău, încât putea să fie luat drept un vin nou și din contră, un vin ordinar pus în sticle vechi, dișe „de Rouen“ s'a întrebuițat, după-ce a stat cîtva timp în ele. De aici se poate conchide, că aceasta nu se poate datorî, decât naturii deosebite a sticlei, care intră în fabricațiunea buteliilor. Influența naturii sticlei este atât de mare, vinul când este păstrat mai mult timp în butelii. Aci compoziția sticlei, din care se fac buteliile este foarte variabilă: materiile obicnuite ce se topecs (soda și potașa) sînt adesea înlocuite cu materii de un preț mai ieftin (calce, magnezie, oxyd de fer), asupra cărora accidele vinului au mai multă acțiune. Înlocuirea cu calce a unei părți din potașă și din sodă pare a fi cauza principală a relei calități a buteliilor; în acelea, în cari vinul se îmbunătățește, proporția de calce nu trece preste 18—20 la sută. Din nenorocire nu se pot cunoaște diferențele, decât prin analiză chimică; în trebuințele noastre dîlnice nu trebuie dar' să ne lăsăm a fi amăgiți de prețul ieftin al unor butelii, când este vorba să conservăm în ele vin de o calitate bună.

(Profesorul Billroth și pungașii englezi.) Consilierul de curte, profesorul Billroth, a ținut un curs foarte important mai zilele trecute la clinica sa asupra gastronomiei. Se știe, că la o operațiune de acest fel e vorba de depărtarea din stomach a unor obiecte înghițite. O astfel de operațiune, cum declară Billroth, a trebuit să se facă unui băiat de 12 ani, ce la joc înghițise o bucată de metal. „Mă gîndeam, — dice Billroth, — la despicarea stomachului, dar' îmi adusei aminte de o altă procedură, ce învățasem dela pungașii englezi. Pungașii englezi, când sînt prinși asupra furtului, înghit totdeauna obiectul furat, inele, juvaerice, etc., cu mare înțeleală, astfel că la eventuala căutare corporală ce li se face nu se poate găsi nimic, ce să-i învinovățească. Poliția engleză, deși cunoaște acest mijloc pungașesc, nu poate proceda la o despicare a stomachului spre a dovedi vina hoțului. Astfel pungașul rămîne la fiecare dată nepedepșit, și pe urmă, printr'o procedură specială, scoate obiectul înghițit, pe care se și grăbesce a-l schimba pentru monete. Pungașul începe o așa numită cură de cartofi, mîncînd în cursul a câtorva zile mari cantități de cartofi, și, mirare! succesul nu lipsește. În locul gastronomiei, am întrebuițat și la acest băiat procedura pungașilor londoneni cu mult succes. Eată bucata de metal, pe care tatăl băiatului dorea a o păstra ca amintire familiei sale, dar' pe care am insistat a o obține spre a o arăta celor ce fac cursurile sub mine. Am învățat dela mulți mijloace practice, conchise Billroth la importantul seu curs, dar' că așa pută învăța ceva și dela pungași, nu aș fi crezut nici odată“.

(O sărutare de amor în Vatican.) Ne-poata actualului papă, comtesa de Pecci, a fost în zilele trecute oaspele unchiului său, însoțită fiind de logodnicul ei. Fidanțații fiind lăsați un moment singuri, au folosit absența lui Leon XIII ca să se sărute. Întemplantarea a voit ca să fie prinși în flagrant delict de însuși papa. Ne-poata, rușinată de acest fapt, a sărutat mîna unchiului ei, rugîndu-l ca s'o ierte pentru păcatul comis în sfîntele locașuri ale Vaticanului. Marele pontefice, desmierdîndu-o cu mîna pe frunte, i-a răspuns: „În lume nu există nici un locaș, care să fie atât de sfînt încât el să nu poată fi și mai mîrit în sfîntenie prin amorul tînăr și cast al logodnicilor!“

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Berlin, 2 Noemvrie n. Despre sănătatea împăratului și a împărătesei sînt răspîndite cele mai neliniștitoare faime; dar' toate sînt nebasate.

Din Copenhaga a sosit notificarea oficială, că Țarul va veni la Berlin și întrevăderea se va întempla în sala de așteptare a gării centrale; diplomați nu vor fi de față.

Londra, 2 Noemvrie n. În întreaga Anglie a fost un uragan din cele mai vehemente și a cauzat pagube enorme. Din multe părți se raportează naufragii și perderi de oameni. Liverpool-ul a fost greu cercat.

Luzern, 1 Noemvrie n. Noaptea trecută s'a întrerupt comunicația pe linia ferată de pe Gotthard în urma unei căderi de peatră. Trenurile au trebuit să fie descărcate. Astăzi s'a reînceptut comunicația.

Sofia. 1 Noemvrie n. Faimele despre starea de asediu sînt nebasate.

Redactor responsabil: Adrian Cașolțanu.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiiu, sub responsabilitatea lui **Michail Gerula**.